

Sygn. VUa 54/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Leżańska (spr.)

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSR (del.) Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku małoletniego D. D. (1) reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego E. D.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł.

o ustalenie niepełnosprawności

na skutek apelacji małoletniego D. D. (1) reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego E. D. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 października 2013r.

sygn. IV U 320/12

1. *oddala apelację,*

2. *przyznaje adwokatowi T. J. ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego w Piotrkowie Tryb. kwotę 73,80 (siedemdziesiąt trzy złote 80/100) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu małoletniemu D. D. (1).*

Sygn. akt V Ua 54/13

UZASADNIENIE

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wT. orzeczeniem z dnia 24 września 2012 roku, sygn. ZPS.8321.1.496.2012, nie zaliczył D. D. (1) do osób niepełnosprawnych. WZON rozpatrujący sprawę wskutek odwołania matki niepełnoletniego E. D., orzeczeniem z dnia 29.XI.12r., sygn.(...) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Od orzeczenia tego odwołała się E. D. podnosząc, że jej syn wymaga opieki specjalistycznej i rehabilitacji. D. od 2 roku życia ma rozpoznaną alergię, astmę oskrzelową, atopowe zapalenie skóry. W 2005r. zachorował na zespół nerczycowy, był operowany w 2008r. Decyzja jest więc dla syna krzywdząca.

(...) nie uznał odwołania i wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 2 października 2013 roku, wydanym w sprawie IVU 320/12, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie D. D. (1) reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego E. D. od decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł..

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowią następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego :

D. D. (1) urodził się (...). Od 9 miesiąca życia był pod opieką poradni alergologicznej. Testy potwierdziły uczulenie na pyłki traw i zbóż, roztocza i pleśnie. W 2005r. przebywał w Klinice nefrologicznej (...) z rozpoznaniem zespołu nerczycowego (I rzut).

Chłopiec z uwagi na dolegliwości alergologiczne – kichanie, łzawienie oczu, trudności w oddychaniu na wsi przy nasileniu alergenów, zaostrzenia w okresach infekcji –wymagał leczenia P. i B.. Obecnie otrzymuje S. i Z., nie występują zaburzenia obturacyjne w spirometriach.

D. D. (1) cierpi na alergiczny nieżyt nosa, występuje też u niego podejrzenie astmy oskrzelowej atopowej. Choroby te nie wymagają zapewnienia mu całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w stopniu większym niż odpowiedni do wieku.

Chłopiec przeżył w wieku 3 lat jeden rzut zespołu nerczycowego, organizm szybko zareagował wówczas na włączone leczenie glikokortykosteroidami, po 10 dniach uzyskano remisję moczową. Wyniki badań wskazują na prawidłową funkcję nerek, nie rozpoznawano zakażeń układu moczowego. Schorzenie nerek, od 8 lat w remisji nie upośledza wydolności.

Powyższe ustalenia Sąd Rejonowy poczynił w oparciu o opinie biegłych sądowych: specjalisty chorób dzieci M. L., pneumonologia T. B.nefrologa K. P. (1), które uznał za prawidłowe, wykonane przez specjalistów z tych dziedzin medycyny, które zajmują się schorzeniami, na które leczono D. D. (1). Zdanie Sądu Rejonowego swoje wnioski biegli oparli na badaniach małoletniego oraz dostępnej dokumentacji medycznej, a wynika z nich, iż u D. D. (1) wyniki dotyczące zespołu nerczycowego wskazują jednoznacznie na remisję tej choroby po jednym jej rzucie. Sąd Rejonowy wskazał, że aktualnie są to tylko wizyty kontrolne, nie stwierdzono żadnych istotnych objawów chorobowych dotyczących układu moczowego.

Z ustaleń tych wynika, że D. D. (1) cierpi na alergiczny nieżyt nosa, jest też prowadzona diagnostyka w kierunku astmy oskrzelowej atopowej, które to schorzenia (ich nasilenie i konieczność opieki domowej oraz kontroli w placówkach służby zdrowia) nie powodują istotnych zaburzeń w funkcjonowaniu dziecka. Wnioski biegłych zostały potwierdzone opinią lekarza pediatry M. L., który wydał opinię tylko na podstawie dokumentacji medycznej. Biegły M. L. potwierdził alergię i astmę, jednak w końcowych wnioskach podkreślał, że dziecko wymaga opieki stosownej do opieki nad chorym dzieckiem w tym wieku .

W ocenie Sądu Rejonowego, wnioski biegłego były zbieżne z wnioskami biegłych specjalistów, którzy zgodnie podkreślali stan remisji zespołu nerczycowego i profilaktyczną konieczność przyjmowania leków, profilaktyczną, a nie leczniczą.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że zasady oceny i ustalania niepełnosprawności u dzieci w wieku do 16 roku życia określa rozporządzenie MPiPS z dnia 1.II.02r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17 poz. 162). A rozporządzenie to normuje, że oceny niepełnosprawności dokonuje się na podstawie następujących kryteriów :

- 1) przewidywanego okresu trwania upośledzenia stanu zdrowia z powodu stanów chorobowych, o których mowa w § 2, przekraczającego 12 miesięcy,
- 2) niezdolności do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, takich jak: samoobsługa, samodzielne poruszanie się, komunikowanie z otoczeniem, powodującej konieczność zapewnienia stałej opieki lub pomocy, w sposób przewyższający zakres opieki nad zdrowym dzieckiem w danym wieku, albo
- 3) znacznego zaburzenia funkcjonowania organizmu, wymagającego systematycznych i częstych zabiegów leczniczych i rehabilitacyjnych w domu i poza domem.”

Tym samym Sąd Rejonowy wskazał, że stan zdrowia jest tylko jedną ze składowych dokonywania takiej oceny i kwalifikacji dziecka, jako osoby niepełnosprawnej. Stan zdrowia zaś ocenia się nie tylko poprzez ustalenie występowania danego schorzenia, ale również tego, jakie jest zaburzenie funkcjonowania organizmu, z uwagi na stwierdzoną daną jednostkę chorobową. Poza tym, jak wskazał Sąd Rejonowy, należy ocenić kwestie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, oczywiście z uwagi na stan zdrowia i konieczność lub brak konieczności zapewnienia stałej opieki lub pomocy w sposób przewyższający zakres opieki nad zdrowym dzieckiem w danym wieku. Zdaniem Sądu I instancji stan zdrowia D. D. (1) nie powodował niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, a opieka nad wnioskodawcą, jest opieką podobną do opieki, jakiej wymaga dziecko w okresie, gdy choruje. Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że stan zdrowia wnioskodawcy wymaga tylko profilaktyki, stałych kontroli w poradniach, ale nie wymaga leczenia z uwagi na nasilenie danego schorzenia. Zespół nerczycowy jest od 3 roku życia w remisji, nie stwierdzono żadnych objawów zaburzenia funkcjonowania układu moczowego, a alergia jest prawidłowo leczona, niewielkimi dawkami leków. Chłopiec w wieku 11 lat funkcjonuje w grupie rówieśniczej w sposób prawidłowy, bez istotnych zaburzeń.

Z tych względów Sąd Rejonowy uznał, iż nie ma podstaw do uznania D. D. (1) za osobę niepełnosprawną, a wobec powyższego orzeczenia (...) i (...) wT. należało uznać za prawidłowe, a odwołanie wnioskodawcy w oparciu o art.477⁽¹⁴⁾§1 kpc oddalić.

Apelację od powyższego wyroku wniosła działająca w imieniu małoletniego wnioskodawcy D. D. (1)- jego matka E. D., która nie formułując konkretnych zarzutów, zaskarżyła orzeczenie w całości, domagając się jego zmiany, poprzez uwzględnienie odwołania od zaskarżonej decyzji.

Pismem z dnia 18 września 2014 roku, ustanowiony z urzędu adwokat małoletniego D. D. (1), poparł wniesioną apelację podnosząc jednocześnie, iż zaskarżone orzeczenie narusza przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz wniósł o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawej udzielonej z urzędu.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

apelacja nie jest uzasadniona i jako taka podlega oddaleniu

Sąd Okręgowy w pełni podzielił przedstawione przez Sąd pierwszej instancji stanowisko, iż w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w toku sprawy – a zwłaszcza wobec wniosków zawartych w opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu pediatrii M. L., alergologa T. B., pediatrii i nefrologii K. P. (2), brak jest podstaw do uznania D. D. (1) za osobę niepełnosprawną. Sąd Rejonowy orzekając w tej sprawie przeprowadził wystarczające - do merytorycznego rozstrzygnięcia - postępowanie dowodowe.

Biegły **pediatra M. L.** w dniu 10 lutego 2013 roku wydał opinię sądową-lekarską, w której rozpoznał u wnioskodawcy remisję zespołu nerczycowego – bez objawów zaostrzeń chorobowych lub objawów powtórnego rzutu, objawy alergii wziewnej i pokarmowej – aktualnie bez objawów duszności i infekcji dróg oddechowych. Biegły wskazał, że powyższe schorzenie wymaga stałego podawania leków przeciwalergicznymi i decyduje o chorobie, ale nie o niepełnosprawności.

Na skutek zastrzeżeń złożonych przez przedstawiciela ustawowego, Sąd zwrócił się do biegłego o opinię uzupełniającą, w której biegły podtrzymał w całości swoją opinię, a nadto na rozprawie w dniu 1 marca 2013 roku, jeszcze raz podkreślił, że alergia u wnioskodawcy ma charakter sezonowy, wymaga profilaktyki, leczenia farmakologicznego. Małoletni nie ma zaś niewydolności oddechowej, nie wymaga inhalacji w stanie normalnym, tylko w okresach ostrej infekcji. Przedstawione natomiast wyniki badań z 27 lutego 2013 roku wskazują jedynie na zaostrzenie choroby w danym momencie.

Również biegła **alergolog T. B.**, po rozpoznaniu alergicznego nieżytu nosa i podejrzenie istnienia astmy oskrzelowej atopowej uznała, iż małego nie można zaliczyć do osób niepełnosprawnych z powodów alergicznych. Rozpoznane schorzenia nie powodują bowiem konieczności zapewnienia mu całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w stopniu większym niż dzieci w jego wieku.

Mając na uwadze kolejne zarzuty przedstawicielki ustawowej małego, Sąd dopuścił dowód z opinii kolejnego biegłego z zakresu pediatrii i nefrologii, który po rozpoznaniu: zespołu nerczycowego w wywiadzie, stanu po zabiegu chirurgicznym z powodu przepukliny pachwinowej prawostronnej i wodniaka jądra prawego, nawracających infekcji dróg oddechowych oraz alergii, nie uznała małego za osobę niepełnosprawną .

W tym miejscu wskazać należy, iż opinia biegłego jest szczególnym środkiem dowodowym wykorzystywanym w sytuacji, gdy do ustalenia pewnych okoliczności niezbędne są wiadomości specjalne (wiedza szczególna). Dowód z opinii biegłego podlega jednak – jak każdy inny dowód - ocenie. Niewątpliwie jest ona ograniczona, gdyż obejmuje poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego stanowiska, stanowczość wyrażanych ocen, analizę logiczności i poprawności wniosków bez wkraczania jednak w sferę wiedzy specjalistycznej. W uzasadnieniu opinii biegły powinien wskazać przesłanki, które doprowadziły go do końcowych wniosków. Wprawdzie w razie wątpliwości sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych, jednak potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Specyfika dowodu z opinii biegłego polega bowiem m.in. na tym, że jeżeli taki dowód już został przez sąd dopuszczony, to opinii dodatkowego biegłego można żądać jedynie w razie potrzeby. Orzecznictwo sądowe wskazuje, że potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwieku konkluzji opinii, lecz być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowej opinii. W przeciwnym bowiem razie, sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona została opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że do dowodu z opinii biegłego nie mogą mieć zastosowania wszystkie zasady prowadzenia dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c., a zatem sąd nie jest obowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia nie jest korzystna dla strony (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, nie publikowany). Żądanie ponownienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99, OSNAPUS 2000, nr 23, poz. 869).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż treść opinii biegłych z zakresu pediatrii, nefrologii, a przede wszystkim alergologa nie budzą wątpliwości Sądu Okręgowego, skutkujących ich dyskwalifikacją. Biegli przeprowadzili stosowne wywiady, dokonali osobistego badania małego, zapoznali się także z dokumentacją medyczną (zgrupowaną już w aktach sprawy, jak i dostarczoną przez przedstawiciela ustawowego). Tym samym brak dopuszczenia przez Sąd Rejonowy dowodu z opinii uzupełniającej biegłej alergolog, w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd Okręgowy uznał za prawidłowy. Podkreślenia wymaga fakt, iż w piśmie z dnia 20 września 2013 roku, co podnoszone jest w apelacji, przedstawicielka ustawowa nie podniosła żadnych merytorycznych zarzutów pod kątem opinii biegłej alergolog, które mogłyby ją dyskwalifikować. Co do zasady, rację należy przyznać apelującej, że Sąd Rejonowy uzasadnieniu wyroku nie odniósł się do jej wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego, jednakże powyższe uchybienie nie wpływa na prawidłowość rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy. Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji w zakresie opisanego przez ten Sąd stanu faktycznego, jak również podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Rejonowy dokonał trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 roku, sygn. I PKN 339/98). Wszyscy opiniujący małoletniego biegli specjaliści z zakresu stwierdzonych u niego schorzeń byli zgodni w kwestii, iż u małoletniego występują opisane przez nich schorzenia i wymaga on leczenia, jednakże nie jest on niewątpliwie osobą niepełnosprawną.

Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd Rejonowy dokonał zatem prawidłowych ustaleń i oceny zgromadzonego materiału dowodowego, zaś apelujący poza polemiką z tymi ustaleniami i oceną materiału dowodowego, nie podniósł zarzutów tego rodzaju, które mogłyby skutecznie podważyć stanowisko Sądu I instancji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, brak było podstaw do uwzględnienia wniosku dowodowego strony apelującej o opinię uzupełniającą biegłej alergolog, gdyż nie przyczyni się ona, w ocenie Sądu, do wyjaśnienia sprawy, a jedynie przedłuży postępowanie. W sytuacji, gdy nie ujawniono u ubezpieczonego istotnych schorzeń natury alergologicznej i nefrologicznej, opisanych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 01.02.2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. 2002, Nr 17, poz. 162), powoływanie kolejnych biegłych należy uznać za zbędne.

Podzielając zatem w całej rozciągłości trafność rozstrzygnięcia i motywów Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc, apelację oddalił.

Wobec faktu ustanowienia dla małoletniego D. D. (1) pełnomocnika z urzędu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 1 i ust. 3, § 12 ust. 2 i § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461 ze zm), przyznał adwokatowi T. J. ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego w Piotrkowie Tryb. kwotę 73,80 złote tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.